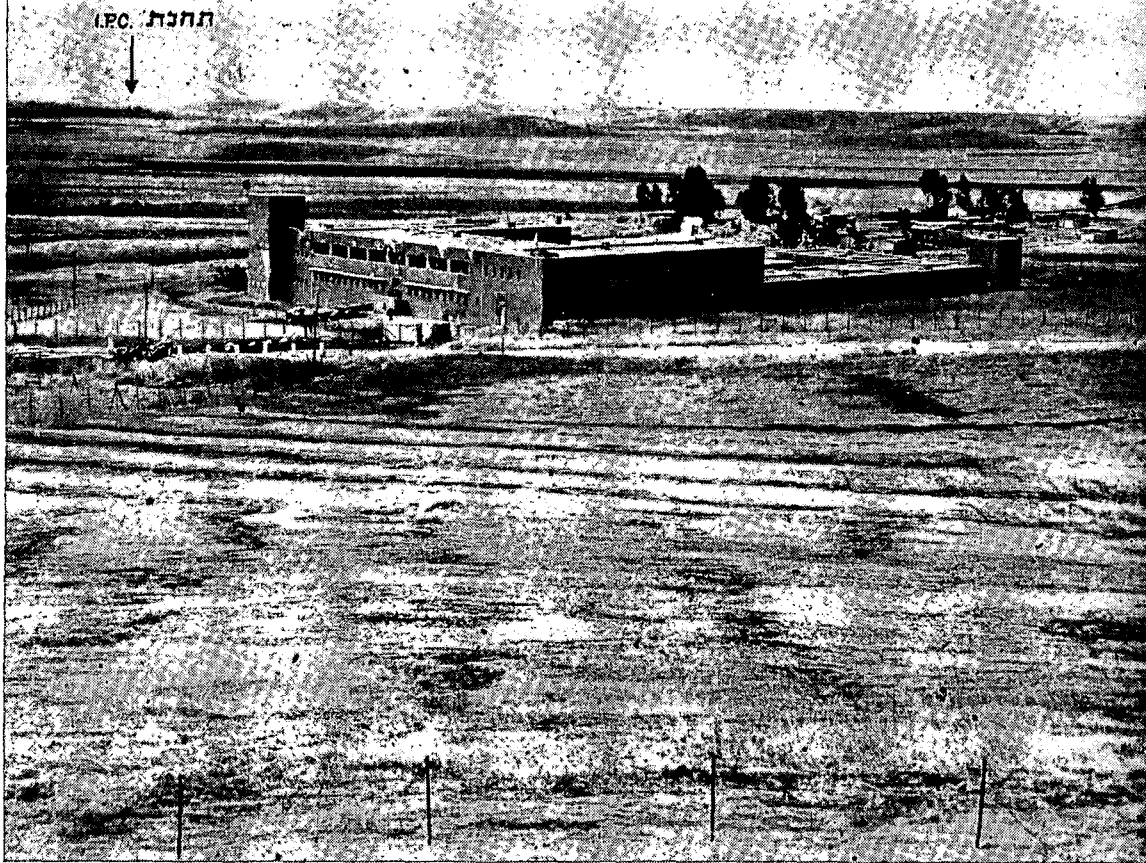

מימין — מסילת הברזל והכביש המוליכים לעמק בית שאן, במרחק — שורת הגבעות ממנה נעו כלפי גשר השריונים; משמאל — תחנת שאיבת הנפט של I.P.C. שעל הירדן.

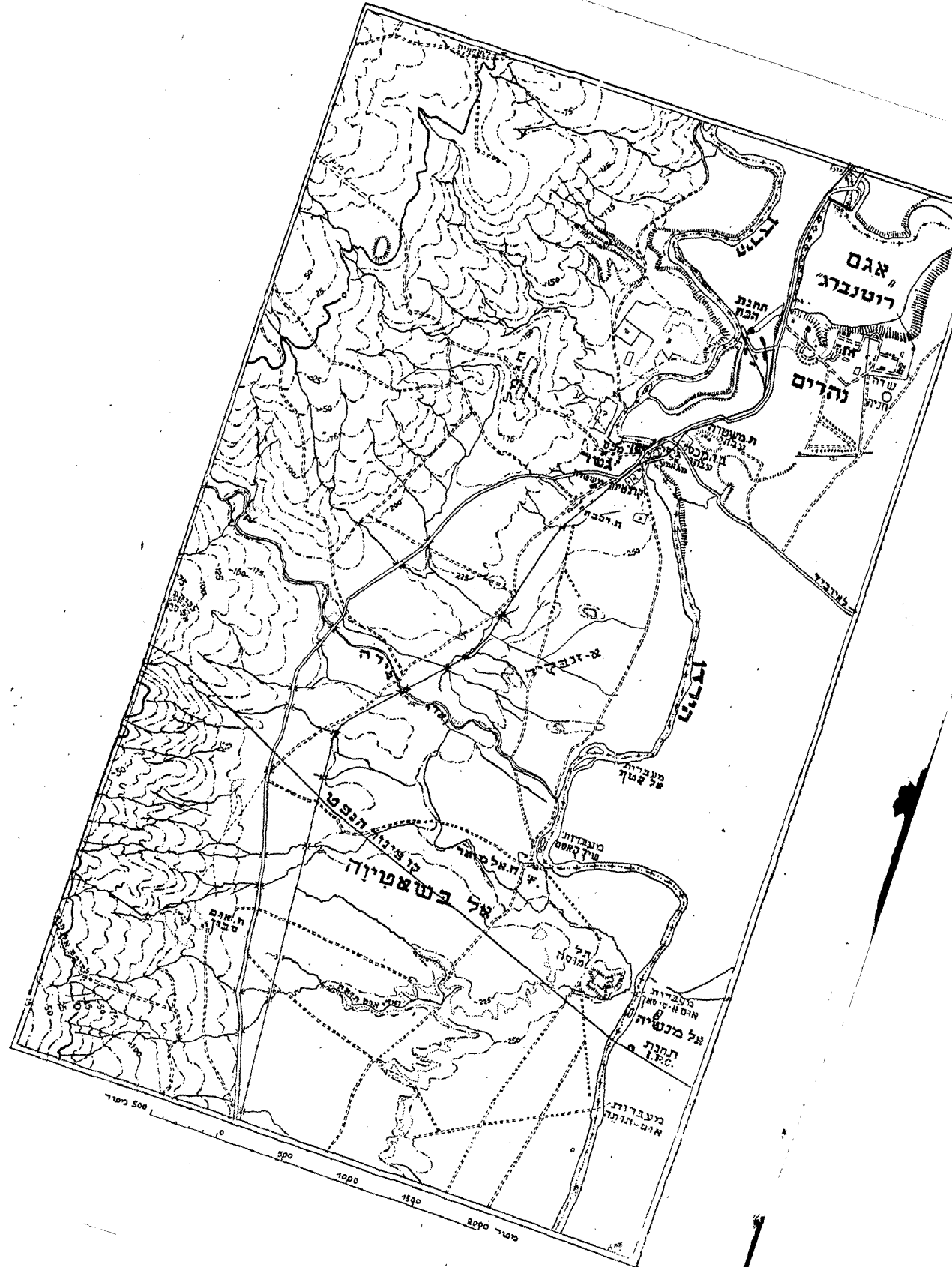
הגנת גשר נחלים

לעיקרו, אך את המו"מ ניהלו עדיין נציגי הלגיון, הגיש אולטימטום: להחזיר מיד את 30 האיש שהספיקו להסתלק מנהרים, ובעיקר את הנשק אשר לקחו אתם; ואם לאו — הרי בעוד חצי שעה יתחיל להרעיש את קב' גשר וימחה אותה מעל פני האדמה.

עם קבלת האולטימטום הוכנסו כל האנשים לעמדות. למעשה — התחילה ההרעשה רק בשבת בבוקר. וקדמה לה פרשת הגשרים: — שני גשרי הכביש אשר בין קבוצת גשר לנהרים (הגשר התורכי וה"רוטנברגי") פוצצו ע"י חבלנינו בשעה 23.00 (ב"5:14); כן פוצץ בשעה 02.00 (אור ל"5:15 במאי) גשר מסיח"ב שעל הירדן, העובר במרחק מועט משני הגשרים הנ"ל. סמוך לאותה שעה נפסק

ביום הששי, 14 במאי, אחה"צ היה "ענין הרים". מאז הבוקר הורגש מעין "מחנק" באוירת מקום: — מתיחות וצפייה להתפרצות מצד אנשי לגיון, והעיראקים שהופיע זה מקרוב. גשר הת' וננה. ב"14 בחודש נגמרו הביצורים שנקבעו פי התכנית. אנשי חיל המצב של גשר — מאנשי מקום ותגבורות מאנשי עמק הירדן ואחרים — תקינו את הדרוש להעמדת המקום במצב כוננות. להתקנים החיוניים וסידורי השירותים ההכרחיים ורדו למקלטים. האנשים רוכזו — עדיין לא כולם עמדות, אך כבר מכונסים בתוך הקטעים. בשעה 20.0 נמסר כי מפקד הלגיון הערבי העברירדני הכוח שפעל בנהרים מ"14.5 היה כבר עיראקי

ראה בכנא עמ. 21.

זמן־מה החלו פועלים תותחי 25 ליטראות שהוצבו ע"י שוני. באותו יום נשרף צריף־המרפאה, כתוצאה מפגיעות פגזים, אך הטיפול בפצועים הועבר עוד לפני כן למקלט תת־קרקעי. בשבת נפצע אחד מבחורי רינו; לעומת זאת, הוצאו מכלל שימוש 3 משוריינים של האויב, 2 מכוניות־משא ואופנוע — ונהרגו כמה ערבים, שכפי שסבורים, היו אלה מאנשי ה"לגיון". מענין לציין את הנסיבות בהם הושגו הפגיעות ברכב האויב: — כחלק מפריסת כוחות־האויב בחוף המזרחי של הירדן — נעה שדרת משוריינים מצד כביש־אירביד לעבר סביבת בית המכס, הקרוב לגשר־הירדן; בדרכם היו המשוריינים מתגלים על גבי גבעה, במרחק כ־600 מטר מעמדותינו. בהתקרבם עד טווח 450—400 מטר, פגע רובה א. ט. בזה אחר זה ב־3—4 משוריינים (בהוציאו מספר כדורים מועט ביותר). עקב הפגיעות לא יכלו שנים ממשוריינים אלה לחזור בכוח עצמם והם נגררו ע"י מכוניות אחרות. משונה במקצת, אך באותה דרך

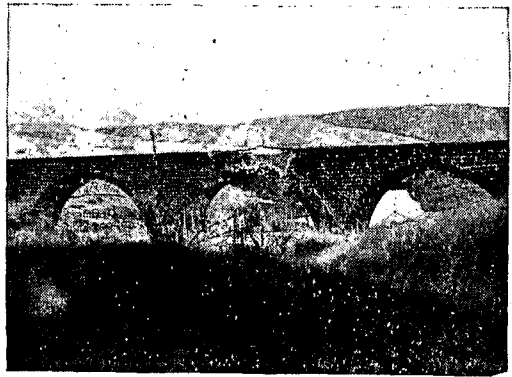
עצמה נסע אח"כ אוטו־משא; ירו עליו במקלע (כדי לחסוך בכדורי הרובה הא. ט.), הוא נפגע וחור. אחריו בא אופנוע — ועם הצרור הראשון מן המקלע — נתהפך. אח"כ הופיע טנדר; אף הוא קיבל מנת כדורים, שני אנשיו ברחו, והטנדר נשאר במקום..

שלוש מחלקות רגלים עברו את הירדן והגיעו עד לפסי מסיח"ב, כ־3 ק"מ דרומית לגשר.

בליל מוצאי שבת אין לציין אלא יריות־הטרדה בלבד.

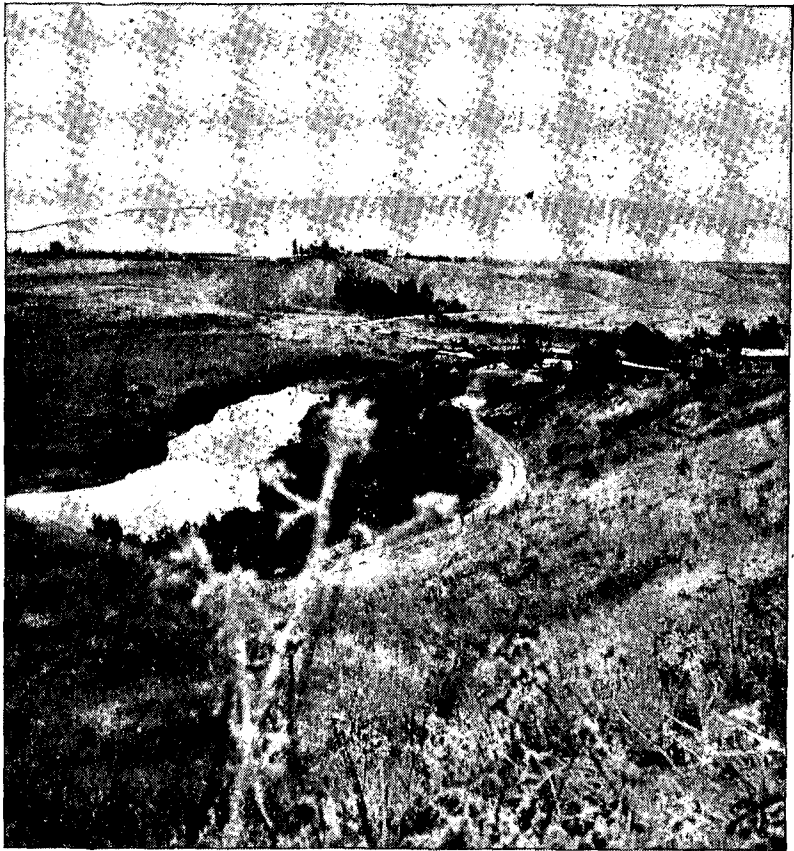
ביום א' נערכה על גשר התקפת משוריינים שבאה בשתי מגמות שונות: שדרה, שחצתה את הירדן ליד תחנת־השאיבה של חב' הנפט

I.P.C. התכוננה להסתות על גשר מדרום, וא משוריינים שבאו בכבאירביד ערכו התקפת־א מטוח קרוב. בבוקר (בשן 05.00) הודיעה התצפית

נשר הרכבת שחובל ע"י כוחותינו אור ל־15 במאי

הקשר הטלפוני בין גשר לבין ישובי עמק־הירדן. בשבת בבוקר — החל משעה 05.30 — החלה ההרעשה במרגמות תלת־אינטיות, במכ"י ובתותחים ("דו־ליטראונים"). כל כלי־האש הללו פעלו מהגב־עות שמשני צדי כביש אירביד, וכן הטילו שני מטוסים כמה פצצות, שלא פגעו במטרות. כעבור

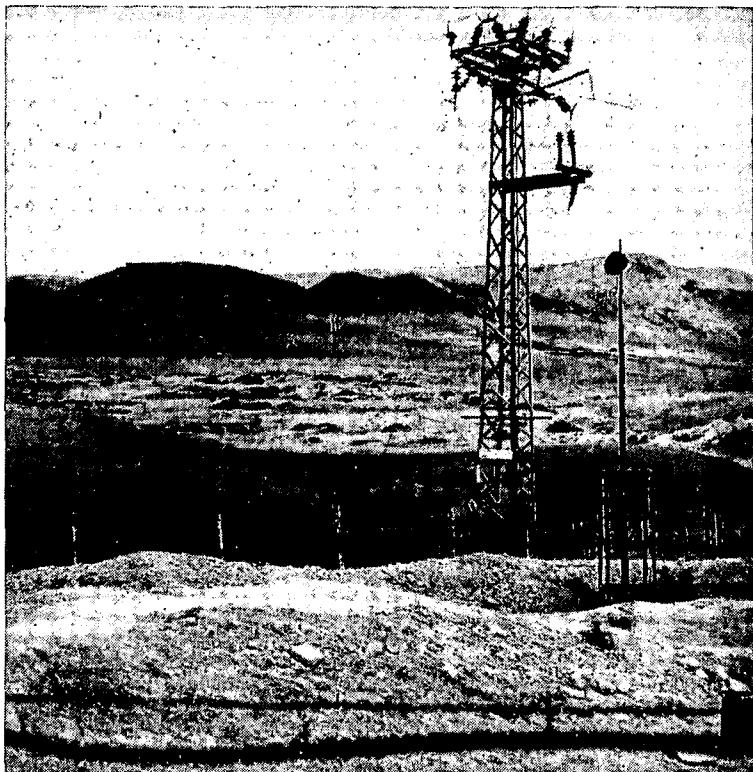

קבוצת נשר — מראה מצפון־מערב. קבוצת העצים שמעבר לירדן — תחנת המכס. לפניו — הכביש המוליך לאירביד. על הגבעה מאחוריה — ה"נוקטה". משמאל — נהר־י.

של 3" (למעשה, מרגמת ה-3" כמעט ולא יכלה לפעול, בגלל מטרה-ההרעשה; לעומת זאת, היתה יכולת-פעולה למרגמת ה-2").

ב-8 בבוקר פגע רסיס באחד האנשים בבנין המשטרה ופצעו פצעי-מות. ההרעשה נמשכה עד 10.30 ואז פחתה האש. בשעה 11.00 חדר ונכנס פנימה לאחת העמדות פגז בן 2 ליטראות; אחד ממגיניה נפצע. העמדה נעזבה. מעתה, היתה ההוראה: לא להימצא בעמדות ב-שעת ההרעשה ולחזור לתור כן עם הסימנים להתחלת ההסתערות. סמוך לאותו זמן נפגעה עוד עמדה, וגם בה נפצע אדם אחד.

ב-11.30 התחדשה הרעשה חזקה, ובשעה 12.00 נפתחה ההסתערות. קדמו לה והכינו אותה תנועות הטעיה, ריכוז אחד נראה על ידי ה"נוקטה" (תחנת המשטרה של עבר-

„גבעת הגמל“ החולשת על קבוצת גשר מצפון-מערב. בצוק הימיני שלו התבצרו העיראקים.

הירדן, בכניסה לשטח נהרים, על גבעה מימין לדרך); ריכוז שני — דרומית לכביש איר-ביר, בינו לבין הירדן; השלישי — נראה על „גבעת הגמל“, (גבעת „באב-אל-מונתר“, צפונית-מערבית לגשר). המרחק מ„גבעת הגמל“ עד גשר — 500—600 מ'. רצוף מדרון גדול, שאחריו באה עליה ניכרת לעבר גשר (בדרך יש קצת שטח-מת). לאנשי גשר היה ברור כי למעשה אין ההסתערות יכולה לבוא אלא מה„גמל“, כי הריכוזים האחרים נמצאו בעברו המזרחי של הירדן. המסתערים נראו מיד כ-400—350 מ' מתחום הנקודה. כוח-האש לעבר „הגמל“, מן העמדות ומבנין המשטרה, הוגבר. משרוכזה נגדם עצמת האש — החלו הערבים לסגת. בשעה 12.30 — נהדפה ההתקפה והשתרר שקט. אבידותינו באותו יום היו: 4 פצועים-קל (בעיקר — מרסיסים) והרוג אחד (בבנין המשטרה). אבידות הרגלים הערביים היו כ-60 איש. לאחר הדיפת ההסתערות ניסו הערבים — במקצת ביום, אך בעיקר בלילה שלאחריה — לגרור מהשדה את הפצועים והמתים; אך גם אח"כ נמצאו בשדה כמה גויות של

כי שדרת כלירכב מתקרבת ממעברות-הירדן שליד מנשיה (סמוך לתחנת שאיבת-הנפט, שבחוף הירדן). עוד ביום השבת הועברו שם כלירכב משוריינים מחופו המזרחי של הירדן לגדת הימין שלו. לפי כמה עדויות השתמשו הערבים במעברה, שנגררה ע"י כבל בכוח טרקטור או שנים. על כל פנים ודאי הוא שביום א' השתמשו העיראקים, לצורך העברת רכב נוסף, בסידורי מנוף-גרר מעין זה.

בגלל הסתעפויות-דרך בשטח שבינה לבין גשר, לא היה ברור תחילה הכיוון המדויק בו נעה שדרה זו. ב-05.45 התחילה שוב הרעשת מרגמות ומכ"י על גשר (מאותם המקומות כבשבת), ומטוסי-סיור של האויב הופיעו מעל. ב-06.15 גברה ההרעשה, ממרגמות ו„דרליטראונים“.

ב-07.30 התקרבו אל בנין המשטרה של גשר כ-7 משוריינים בעלי צריח ותותח. רובה א.ט. ומקלע נוסף הוצבו בגזרה הדרומית, המחפה באשה על בנין המשטרה. את כל-ההגשק המוחץ העבירו לתוך בנין המשטרה עצמו. עתה הוצבו לחיפוי בגזרה הנ"ל 2 מקלעים, רובה א.ט., וכן מרגמה של 2", ומרגמה

ערבים הרוגים. הלהבה אשר אחזה. עקב היריות, בקצה שדה התבואה והשלף, שבו עדיין מונחים היו המתים והפצועים — אף היא הגדילה בודאי את מספר אבידותיהם. הרגלים שהסתערו ביום א' היו עיראקים (עד כה היו מופיעים בעיקר אנשי הלגיון בכפיותיהם האדומות). אמנם, ממרחק (מעבר נהרים, בריכוזים הנ"ל שליד ה"נוקטה" ועל הגבעות ומעבר כביש־אירביד) נראו גם לגיונרים.

יתכן, כי הקשר שבין פלוגות האויב שמשני עברי הירדן הוכחד במקצת, כי סכר־הירדן, אשר בידי היהודים, נפתח ביום א' מעט יותר מכרגיל ומי הירדן גאו במידת־מה — דבר, שעשוי היה לשבש את השימוש במעברות־הירדן; ולא מן הנמנע הוא כי זו הסיבה בגללה השתמשו הערבים בטרקטור וכבל להעברת מכוניותיהם במעברות הירדן שליד מנשיה.

הלילה עבר בשקט, פרט לקצת יריות לסירוגין. ביום ב' ב־05.00, התחילו שוב להרעיש את גשר מתותחנים. התצפיות הודיעו כי כ־20 משוריינים החלו יורדים מהגבעות בדרך העפר שבין מנשיה לגשר, ופניהם צפונה. כשהתקרבו (הבחינו אז ב־24 כל־רכב, בערך) — נכנסו מקצתם לתוך הכפר ג'יסר־אל־בג'אמי, ומקצתם עקפוהו ועברו לידו — והחלו מקיפים את בנין המשטרה בחצי־סהר, שנת־פרס דרום־מזרחית לכביש. מעבר, ה"נוקטה" והגבעות שבמעלה אירביד נראו שוב ריכוזי לגיונרים, במרחקים של קילומטר בערך זה מזה, וכל ריכוז מונה כ־3—2 מחלקות. מדי פעם, כשהיו עותחים עליהם באש מהעמדות של גשר — היו מסתתרים. ב־8.45 התחילה הרעשה מוגברת, שכוונה בעיקר לקטע המערבי. האויב (כפי הנראה, היו אלה שוב העיראקים) החל להתרכז שוב — כביום הקודם — על "גבעת הגמל". כך נמשכו הדברים עד שעה 12.30. אותה שעה חדר פגז ממרגמת 3" לאחת העמדות בקטע שמול בנין המשטרה. העמדה נעזבה עם הפגיעה — אך אח"כ חזרו לתוכה. מהקטע המערבי הודיעו כי הערבים שעל "הגמל" החלו מתחפרים ומתבססים, והציבו שם מרגמת 3" ומכ"י (כנראה בראונינג). ב־15.00 התחיל האויב "מכסה" את עמדות גשר בפגזי מרגמה מעל "הגמל", וזאת לזכור, כי "גבעת־הגמל" גבוהה בהרבה מגשר, ואף מן הקטע המערבי, שהוא צדה הגבוה של גשר; ואלו גשר כולה משתפעת מ"הגמל" בכיוון לירדן — ועמדותיה נמצאות חשופות במידה מסוימת בפני אש הניתכת מה"גמל". ב־15.30 הודיעו כי האויב מתכוון להסתערות מן "הגמל", בחיפוי חזק מאוד של אש

מרגמות ומכ"י (אש־התותחים היתה עתה חלשה יותר) — כנראה חוץ מגמה לדכא את כוח־האש של המגינים. מיד נשלחה לקטע־המערבי תגבורת מפלגת־הרזר. מפקדת גשר ביקשה לשגר לגורתה מטוס — ואכן כעבור רבע שעה, קרוב ל־16.00 הופיע בשמי גשר.

בשעה 15.45 פתח האויב בהסתערות, לאחר שזמן מה לפני כן השתרר שקט, והמרגמות והמכ"י הפסיקו את פעולתן. הפעם נפתחה אש המגינים מוקדם מדי (באחת העמדות לא שלט המפקד שליטה מספקת באנשיו, ונורתה יריה מוקדמת, אשר "התירה" את הצרור), ועל כן לא הושג מלוא האפקט שנתכוונו לו — הואיל והערבים הסתלקו ונתכנסו בעמדותיהם מיד כשפגעה בהם האש. כשכבר הסתלקו מעל השטח — הופיע האוירון. אעפ"כ, יש להניח כי גם כך היתה לביקורו זה השפעה עוצרת נוספת.

במשך רוב זמנו של פעולות ההדיפה היתה בגשר רק כמות מצומצמת של תחמושת פורצת־שריון, החיונית כל כך במצבים שתוארו, — דבר שהגביל כמה פעמים את אפשרויות הפעלתם של כלים מסויימים.

ב־16.00 השתרר שקט בתחומי הקבוצה ואת התחילה, "פרשת המשטרה".

כבר בערך 9 בבוקר, התחילו המשוריינים להטריד את עמדתנו שבבנין המשטרה באש־תותחים ומכ"י. אולם ההתקפה העיקרית עליה החלה ב־16.00 ונמשכה ללא הפסקה עד שהחשיך היום, ב־19.30. בערך 21 משוריינים התקדמו — לפי התרשמות מסתכלים, "בסדר צבאי למופת, כעל פני לוח־השחמט". בקטע הדרומי של גשר הוצבו רובה א.ר.ט., שחלש על שטח הכפר הערבי, וכן מרגמת 3", ובבנין המשטרה עצמו היו כל־ינשק מוחץ, מכ"י ומקלעים. המשוריינים היו מתקיפים ומתקדמים בהדרגה (החל מטנח־המוצא, שהיה כ־200—250 מ') ובשעה 18.00—17.30 הגיעו עד למרחק של 80—70 מ' מן המשטרה. הרובה הא.ר.ט. והינשק המוחץ הספיקו עד אז להוציא מכלל שימוש כ־3 משוריינים, שהערבים נאלצו לסחוב אותם בחזרה בעזרת רכב. אחר, כן פעלו במשך כל אותו הזמן המכ"י והמקלעים, ולעומת זאת — כמעט שלא פעלו אז הרובים; ערך יריותיהם לא היה שווה בסיכון האנשים הלוחמים, שהיה כרוך בניצול אותם אשנבי־היריה שהתאימום לפעולה בתנאי הרעשה נמרצת. פצועים טרם היו, והמשוריינים היו נרתעים מדי פעם אף מפני אש המכ"י והמקלעים — ובעיקר מצרורות מכונית־היריה אשר פעלה מגשר, ש"נביחתם" חזקה

פגזים לרוב, אם כי, למעשה, לא היה להם לצריחי ערך רב.

לאחר שעה 20.00 כבר אתא חושך, אך מאשנב בניין המשטרה — אם כי לא מגשר — אפשר היה בקושי, להבחין במשוריינים, וביחוד — שעה שניסו להתקרב לבנין. סמוך לחשיכה קרב גם חיל-הרגלים ואנשיו נכנסו לכפר — ואחת מעמדותיהם נקבעו מאחורי תחנת הרכבת.

בערך בשעה 20.00—20.30 היה המצב כדלקמן: — משורין אחד ניגש עד לגדר-החוץ של המשטרה והטיח כהוגן במכ"י לכל אורך הגדר — כנראה מחשש כי הגדר ממוקשת. אח"כ, בחיפוי משוריינים אחרים, פרץ את הגדר והגיע לשער של חצר-הפנימי שבבנין (מצד הירדן, מדרום-מזרח בערך). משהגיע לשער — אי אפשר היה עוד לירות עליו בשום כל (בשל מצב אשנב-היריה, זווית-ההטיה, ואש-החיפוי הערבית הבלתי-יפוסקת); אז ירדו שני בחורים אי-קמרון-השער — בקבוקים בידיהם, ועמדו וציפו לכניסת המשורין פנימה. הלה ניסה לפרוץ את השעו ביירות — ולא הצליח; ניסה במהלומות גוף-המשורין — ולא הצליח. אז נראה המשורין נסוג כלשה מן השער וערבי אחד, ניגש, אל השער והניח ליד שקיות-חומר. השנים צעקו: „הם מפוצצים או השער“, וקפצו מיד לצדיו של פתח-השער, לחצו פנימה, והסתתרו שם. ההתפוצצות פרצה חור גדול בשער. מיד חזרו שני „בעלי-הקבוקים“ אי-קמרון-השער — והטילו את בקבוקיהם דרך הפרצו אל המשורין. הלו נדלק — אמנם, רק במקצת — אך נבהל, וויתר על המשכת מאמציו. מעתה — לי פרצו עוד המשוריינים אל פנים הגדר, אלא הסתפק במתקראש כל הלילה. מצדנו, פעלה עתה (בצרורות) רק מכונת-היריה; פגזי הנשק המוחץ תמה וכו' כדורי הרובה הא"ט.

סמוך לזמן זה יצא מפקד גשר לבקר בבנין המשטרה. אנשי פלגת-המצב אשר בה כבר היו עייפים מאוד. הבנין נפרץ בהרבה מקומות והיו „מטונח" ממש בכדורים. דרך האשנבים נראו בכירו 4 משוריינים הניצבים ללא-תנועה. במרחק 80—100 מטר היו כ-3 משוריינים, שהוסיפו לפעול וחיפו כ הזמן על הנסיגות לגרור ולהוציא מתוך שטח-האי את „ארבעת הדוממים"; יתר המשוריינים התרחקו לתוך הכפר, והיו פוזרים ומוסתרים ליד תחנת הרכבת ועוד. תוך חיפוי מן המשוריינים היו מתקריבים משני העברים אל כלי-הרכב הנפגע ומחברי אותו על משורין אחר, לגררו. כך הצליחו הערבי להוציא במשך הלילה את ה„ארבעה“.

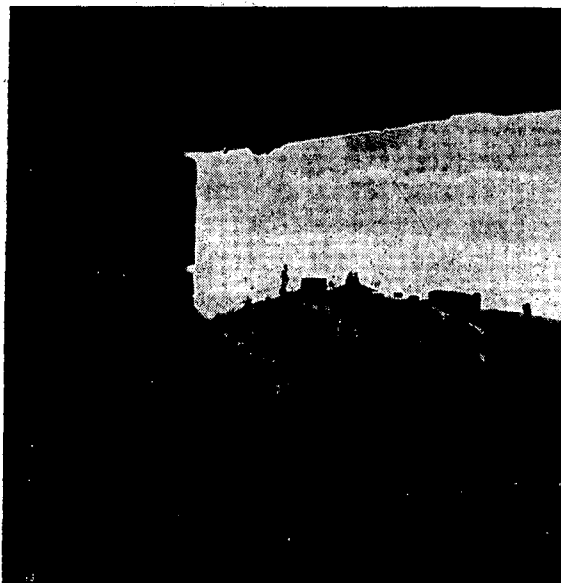

קטע חזית הבנין של משטרת-גשר, ובו עקבות הרעשת קותחי האויב

והחד שהם משמיעים בהכותם על השריון היה חזק מאוד. כלי הנשק המוחץ שפעל מבנין המשטרה היה מוגבל מאוד בפעולתו — כי אפשר היה לפעול משם רק מתוך קומות-היסוד של שני המגדלים — בעלי הקירות העבים מאוד. ואלו אשנביהם בגשר היו בלתי-נוחים לפעולתו של אותו כלי. אחרי ירייתו של הכלי היו המשוריינים הקרובים נסוגים במקצת — לרוב, כדי להתחבא מאחורי אחד מבתי הקרובים של הכפר.

הופיע מפציץ של של האויב והטיל פצצות על המשטרה; חלק מהן נפל בסביבת המשטרה, ופצצה אחת פגעה בריכוז שריוני-האויב וגרמה להם אבידות.

במשך כל שעות-היום הוגשה תחמושת לבנין המשטרה, והקשר אתה היה הדוק גם לפני שהחד שיך — הכל ע"י רצים בלבד, דבר שחייב מעבר 300 מ' לערך בגחנה וזחילה תחת אש — בתעלת-קשר שלא היתה עדיין עמוקה ביותר, מכיון שאז לא היה שם כלי-קשר מתאים. בשעות החשיכה הועבר לבנין המשטרה גם הרובה הא"ט. שבגלל ארכו אי-אפשר היה להעבירו לפני-כן בהסתר, דרך התעלה. משהחשיך — התקרבו המשוריינים עוד יותר, ואף הגבירו את אשם. פגזים רבים חדרו בעד קירות בנין המשטרה, אך, כפי שצויין לעיל, היו הקירות בקומות התחתונות של המגדלים עבים ביותר ולא היו בהן חדירות. הצריחים הנישאים שעל המגדלים, שנועדו לתצפית, משכו אליהם את תשומת לב הערבים — שהרביצו לתוכם

„הנוקטה“ שחצבר לכביש אירביד — מצולמת מתוך אחת העמדות של גשר.

שעה 03.00 ל-04.00, נתקבלה ידיעה כי מכונת עם מזון ותחמושת נשלחה לגשר. לקראתו יצאה כיתה כסבלים ולהבטחה. עם האוטו הגיעה — גוסף לתחר מושת ופגזים, גם מחלקה לתגבורת — וידיעות מפורטות על הנעשה בסביבה.

ביום ג' היו חילופי יריות בין „הגמל“ לבין הכוח שלנו, שיצא לשם, — אך עד לשטח המטרה לא הגיע. תותחים בני 25 ליטראות ירו מפעם לפעם אל עבר המישלטים שבידינו.

ביום ד' וה' נמשכו „בקורי“ אירוני-האויב, ויריות לסירוגין.

ביום ד' (19.5) בשעה 07.00 נראו 4 משוריינים דרומית למשטרה (במקום העשרה, שהיו שם קודם). כוח אויב נראה מתחפר על „הגמל“; הם בנו שם עמדת-שקים. אך עדיין היה שקט. ב-07.30 התקדמו לכפר הערבי 2 מבין ארבעת המשוריינים. מה „נוקטה“ נורתה מדי-פעם אש-הטרדה. דו"ח-המצב של מפקד פלגת-המצב במשטרה, (שבינתים הוקם אתה קשר טלפוני) מסר: „משחקים במשוריינים“ (הוא התכוון לתנועותיהם הלך-ושוב של המשוריינים אשר מדרום). מפעם בפעם היו משיבים-אש ל„נוקטה“ או לעבר המשוריינים — צורות-צורות של אש אבטומטית. בכלל, מצב הרוח בגשר היה טוב למדי, גם בשל החדשות מהארץ (מהגליל, מה-דרום, ומירושלים), ובמידה רבה בשל התגבורות שהגיעו. מן „הגמל“ היו נורים מדי פעם צורות

מצב-רוחם של מגיני בנין-המשטרה הלם את המסיבות. מפקדם שימש להם דוגמא בקור-רוחו. תוצאות הקרב היו מעודדות — כמה משוריינים של האויב נפגעו. האנשים היו מוכנים ללא היסוס להחזיק מעמד ולעשות כל פעולה, — על אף עייפותם שלא תתואר כתוצאת הדריכות הממושכת, שעות-הקרב הרבות, פגיעות הפגזים מאז בוקר וצלילי ההרעשה כל דפיקה בבנין-המשטרה הדדהה כתוף — ש„איך שהוא“ התרגלו גם לזאת). היה רצון לצאת להתקוף את גוררי המשוריינים — אך האנשים לא היו מסוגלים כבר, פשוט מבחינה פיזית, לפעולות נועזות.

עוד באותו לילה הגיעו כדורים נוספים לרובה הא.ר.ט. (שאולו בעת הקרב — כפי שצוין לעיל) לרישומם ניכר מיד. לפנות בוקר התחילו משורייני האויב להתרחק עוד יותר. באותו יום ב' היו למגינים 2 פצועים; מהם שלושה בבנין המשטרה (אחד מאלה נפצע בפגוע כדור במקלע „הברק“ שלו; היה זה כדור הודר-שריון, שעבר דרך אשנב-הברזל של המגדל ופגע בכוונת המקלע — מקרה!).

בלילה היו בכפר ריכוזי רגלים ערביים, אך לא תברר מה היתה כוונתם. נשמעו בבירור קריאות המפקדים: „תעל יא מוסטפה! תעל יא עבדאללה!“ — אך לתקוף לא תקפו. יתכן, כי היתה זו תנועתם של הבאים לסייע בהוצאת המשוריינים הנפגעים.

ביום ג' (18.5) היה המצב שונה. ב-06.00 שרר עדיין שקט. מגשר פנו אל מטה-החטיבה והדגישו את הצורך לתפוס את „גבעת-הגמל“ — אך לעת-עתה נשארה שם עדיין העמדה הערבית שהוקמה קודם לכן, כנזכר לעיל; לפי תכונתם של הערבים ניתן היה לשער כי יש לצפות להתקפה מחודשת; תחמושת נוספת שציפו לה עדיין לא הגיעה.

במרחק כמה קילומטרים, דרומית מבנין-המשטרה, נראו עומדים 10 משוריינים. באותו בוקר נתקבלו ידיעות על כיבוש צמח ע"י הסורים, ועל המצב שגר צר ע"י כך בעמק-הירדן בכללו. כפי שצוין אחר-כך, היה רושם הידיעות הללו על מגיני גשר: „ודאי שזה לא מעודד — אך גם לא מדכא“. היום עבר פסימן „הפוגה“. רוב כוחות האויב (והמשוריינים בכלל זה) הסתלקו. הם החזיקו רק כוח מרתק, כ-2 מחלקות, על „הגמל“, כוח אחר על יד „הנוקטה“, כ-10 משוריינים במרחק לעבר דרום — וכן עמדת מרגמה, צפונית-מערבית. מהכפר הערבי. „כל שעת שקט היתה בשבילנו רווח“ — כי האנשים שעמדו על המשמר ולחמו זה כמה ימים ללא-החלפות — היו עייפים ומיוגעים עד מאוד. באותו לילה, בין

לחצר גשר. בלילה הרביעי — נערך כבר סידור עבודה, לביצוע התחפרות רחבה. אותו לילה ישנו וצברו כוחות. ועתה, בלילה החמישי, חפרו מקלותם נוספים.

בשבת (22.5) לפנה"צ התקיפו כוחותינו מאוכב (ע"י תותחים) את ריכוזי הערבים ומשלטיהם שמדרום לגשר. מכונית הלגיון הובערה בין פסי מסיה"ב לכאוכב, ואף השדות החלו לבעור. תחילה הוסיפו הערבים להתחזק במשלטים — אך אשם פסקה. ברם, למחרת לא יכלו לעמוד מול אש התותחים וכל המשלטים שהיו בידיהם נעזבו.

כרוז בערבית, עברית וגרמנית שהטילו מטוסים סוריים בישובי הגליל העליון ועמק הירדן בקרבות מאי-יוני, בהצעה להכנע ולחיות באושר תחת השלטון הערבי.

וידוע שהקדשה הנמצאים בה מערכים וביבורים וכלשתיהם נעשם בהפטר

وقت الحسام
ون فلسطين
: منهم قسدا